

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.12.2022
SWD(2022) 419 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

**sdělení Komise
nařízení Komise**

pokyny ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech

a

nařízení Komise, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem

{ C(2022) 9120 final } - { C(2022) 9131 final } - { SEC(2022) 442 final } -
{ SWD(2022) 418 final }

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů revize pravidel státní podpory pro odvětví zemědělství a lesnictví a pro venkovské oblasti
A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
Při revizi pravidel státní podpory pro odvětví zemědělství a lesnictví a pro venkovské oblasti (sestavujících z odvětvového nařízení o blokových výjimkách v zemědělství známého jako „ABER“ a pokynů) byly zjištěny tyto problematické oblasti: i) existuje riziko, že v rámci stávajících pravidel nebude možné plně dosáhnout cílů reformované společné zemědělské politiky (SZP) a Zelené dohody; ii) pravidla nejsou vhodná pro vyvíjející se kontext; iii) vznikají zbytečné administrativní náklady jak pro orgány členských států, tak pro Komisi a iv) jednotlivé podpory nejsou dostatečně transparentní a nejsou v souladu s horizontálními pravidly státní podpory. Pravidla státní podpory pro odvětví zemědělství a lesnictví a pro venkovské oblasti platí v celé EU.
Čeho by mělo být dosaženo?
Obecným cílem je zavést pravidla státní podpory v odvětvích zemědělství, lesnictví a venkovských oblastí, která při snížených administrativních nákladech přispějí k dosažení cílů SZP a Zelené dohody, aniž by nepřiměřeně narušovala hospodářskou soutěž. Za tímto účelem bude revize sledovat tři konkrétní cíle: i) účinnost pravidel státní podpory díky zajištění souladu s horizontálními ustanoveními, právní jistotě a vhodným zárukám v oblasti hospodářské soutěže; ii) soulad s cíli SZP a Zelené dohody a iii) zjednodušení administrativy.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?
Zásada subsidiarity se nepoužije, neboť Komise má v oblasti slučitelnosti státní podpory výlučnou pravomoc.
B. Řešení
Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud ne, proč?
<p>Zpráva o posouzení dopadů uvádí dvě možnosti politiky:</p> <p>1) Možnost 1: přizpůsobení budoucímu právnímu rámci SZP, uvedení do souladu s právními předpisy v oblasti zdraví zvířat, snížení prahových hodnot pro zveřejňování, uvedení do souladu s horizontálními ustanoveními o státní podpoře, zjednodušení a mírné rozšíření nařízení ABER.</p> <p>Kromě většího souladu s novým právním rámcem SZP by tato možnost zavedla v pokynech zjednodušený přístup k opatřením spolufinancovaným v rámci SZP (tzv. doložka o předpokladu slučitelnosti). V rámci možnosti 1 by se oblast působnosti nařízení ABER rozšířila na všechna opatření v oblasti lesnictví bez ohledu na to, zda jsou spolufinancována v rámci SZP, a na podporu na náhradu škod způsobených chráněnými druhy zvířat. Procesní požadavky nařízení ABER by byly uvedeny do souladu s požadavky obecného nařízení o blokových výjimkách. Práhová hodnota pro zveřejňování jednotlivých podpor by se snížila ze současných 500 000 EUR na 100 000 EUR (v souladu s nedávnou horizontální právní úpravou týkající se státní podpory) a ze současných 60 000 EUR na 10 000 EUR v odvětví zemědělské prvovýroby. Pravidla státní podpory by byla uvedena do souladu s platnými právními předpisy EU v oblasti zdraví zvířat. Možnost 1 by rovněž v pokynech zavedla možnost využívat zjednodušené vykazování nákladů. Kromě toho by stanovila výjimku z podmínky předložení hypotetického srovnávacího scénáře pro malé obce.</p>

2) Možnost 2: možnost 1 plus další změny ve prospěch dosažení cílů Zelené dohody a rozšíření nařízení ABER v plném rozsahu.

Kromě toho by v rámci možnosti 2 byly v pokynech maximální částky podpory na závazky ve prospěch životního prostředí, klimatu a dobrých životních podmínek zvířat nahrazeny maximálními intenzitami podpory pro dodatečné náklady a ušlé příjmy. Byla by zavedena možnost přístupů založených na výsledcích, jako jsou systémy uhlíkového zemědělství. Zvýšil by se rozsah způsobilých nákladů v souvislosti se škodami způsobenými zemědělci volně žijícími zvířaty. Byla by zahrnuta podpora v souvislosti se škodami způsobenými invazními nepůvodními druhy. Byly by umožněny vyšší pobídky pro podporu v souvislosti s lesnickými ekosystémovými službami. Možnost 2 by dále zahrnovala podporu na obnovu a zachování přírodních stanovišť pro rostliny a houby v odvětví lesnictví. Pokud jde o nařízení ABER, jeho oblast působnosti by byla v rámci možnosti 2 rozšířena tak, aby zahrnovala všechna opatření s potenciálem zjednodušení (u nichž Komise získala solidní praktické zkušenosti), což představuje téměř 50 % všech opatření, která musí být v současné době oznamována.

U obou možností politiky jsou rovněž posuzovány dvě dílčí možnosti:

Dílčí možnosti 1a a 2a: snížení prahových hodnot pro zveřejňování pouze u činností mimo zemědělskou prvovýrobu.

Dílčí možnosti 1b a 2b: snížení prahové hodnoty ztrát u nepříznivých klimatických jevů na 20 %.

Upřednostňovanou možností je možnost 2, neboť dosahuje celkově nejlepších výsledků ve všech kategoriích (účinnost pravidel státní podpory, soulad s novou SZP a Zelenou dohodou, zjednodušení administrativy pro orgány členských států i útvary Komise a dopad na malé a střední podniky).

Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost?

Orgány členských států, kterých se budou navrhované možnosti politiky dotýkat nejvíce, vyjádřily obavy ohledně další administrativní zátěže, kterou lze očekávat v důsledku navrhovaného snížení prahových hodnot pro zveřejnění (zahrnutého ve všech možnostech, avšak v menší míře v dílčích možnostech 1a a 2a). Zároveň uvítaly plánované rozšíření oblasti působnosti nařízení ABER (s nímž počítají možnosti 1, 1a a 1b a ve větší míře možnosti 2, 2a a 2b) a doložku o předpokladu slučitelnosti, která je obsažena ve všech možnostech. Platforma Fit pro budoucnost (která rovněž zastupuje síť malých a středních podniků) se zasazovala o větší soulad pravidel státní podpory se zelenými politikami (s čímž počítají všechny možnosti, nejvýrazněji však možnosti 2 a 2a) a současně požadovala uvedení prahové hodnoty ztrát u nepříznivých klimatických jevů do souladu s nařízením o SZP (na tento požadavek by reagovaly dílčí možnosti 1b a 2b).

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti?

Upřednostňovaná možnost by zvýšila transparentnost kontroly státní podpory a uvedla by nařízení ABER a pokyny do souladu s horizontálními ustanoveními o státní podpoře. Tím by se zvýšila efektivnost pravidel státní podpory v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech. Upřednostňovaná možnost by lépe přispěla k dosažení cílů nové SZP a Zelené dohody. Výsledkem by bylo značné zjednodušení administrativy, zejména pro orgány členských států i pro útvary Komise.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost?

Upřednostňovaná možnost by vedla k vyšším administrativním nákladům pro orgány členských států na splnění nových požadavků na transparentnost. Tyto náklady by však měly být výrazně kompenzovány přínosy, jež se očekávají od rozšíření nařízení ABER, zavedení doložky o předpokladu slučitelnosti do pokynů

a dalších kroků ke zjednodušení obsažených v upřednostňované možnosti.
Jaké budou dopady na malé a střední podniky?
Upřednostňovaná možnost by měla pozitivní dopad na malé a střední podniky. Rychlejší postupy v oblasti státní podpory znamenají rychlejší přístup k podpoře. To se týká zejména malých a středních podniků, jejichž přístup k financování je často omezený. Malé a střední podniky budou mít z plánovaného rozšíření oblasti působnosti nařízení ABER větší prospěch než velké podniky, neboť mnohá opatření obsažená v tomto nařízení jsou omezena na malé a střední podniky.
Proporcionalita?
Navrhované možnosti politiky jsou přiměřené, neboť nepřekračují rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů stanovených v rámci této iniciativy.
D. Návazná opatření
Jak budou dopady monitorovány a hodnoceny?
Platoonst nového nařízení ABER by mělo skončit v roce 2029, což znamená, že hodnocení nařízení ABER (a rovněž pokynů) by bylo provedeno do konce roku 2028. Větší transparentnost v rámci upřednostňované možnosti by měla mít pozitivní dopad na kontrolu státní podpory a měla by zlepšit dostupnost údajů na úrovni jednotlivých příjemců. Dále by mělo být možné shromažďovat pro budoucí hodnocení údaje z monitorování <i>ex post</i> , které každoročně provádějí útvary Komise na základě vzorku stávajících režimů podpory. Kromě toho má Komise možnost požadovat hodnocení <i>ex post</i> režimů státní podpory s vysokým rizikem potenciálního narušení hospodářské soutěže. Dalším důležitým nástrojem pro monitorovací a hodnoticí činnost Komise je srovnávací přehled státních podpor, který poskytuje informace o celkové situaci v oblasti státní podpory v každém členském státě.